

владимиръ и, по чинъ (sic) съишрѣхъ стго лица на-
шего Николае чудотворца, вѣстъ 733. мѣ-
сѣцъ. кѣ. днь.

= Cu mila lui Dumnezeu Io Radul Voivod, fiul lui Vlad Voivod, Domn a toată țara Ungrovlahiei începu acest turn (Clopotniță) al sfântului părintelui nostru Nicolae făcătorul de minuni în anul 7007 (= 1499) luna August 26 zile.

Piatra e deci de la Radul cel Mare. Mai întâi, găsind reproducerea ei fotografică, cum am spus, între hârtii privitoare la Comana, am crezut că provine de la această mănăstire. Cercetând în urmă, mi s'a spus la Muzeul Național de Antichități, unde ea se păstrează, încrustată în zidul de la stânga ușei de intrare înăuntrul muzeului, că e de la mănăstirea Dealul. Mai firesc — întru cât această mănăstire a fost, se știe, reclădită de Radul cel Mare.

Sculptura provine deci de la aceiași meșteri, cari au lucrat minunata dantelărie în piatră ce încinge biserica Sf. Nicolae din Deal, zisă odinioară și din Vii. Factura ei apuseană e încă o dovadă că meșterii pietrari cari au lucrat la Deal au fost din Apus.

După cum îmi comunică d. Virg. Drăghiceanu, dintr'o informație ce vine de la cunoscutul anticarist Pappazoglu, această interesantă piatră, pe care o dăm în reproducere mai sus, s'ar fi găsit lângă mormintele domnești din biserica Dealul. Ea provine de la vechea clopotniță dărâmată a fostei mănăstiri de acolo, — clopotniță ridicată de Radul cel Mare în locul celei anterioare a lui Vladislav Vodă II († 1456).

ALEX. LĂPĚDATU.

XIII.

O tocmeală a lui Matei Basarab.

Tocmelile, legăturile sau privilegiile domnești, cum s'ar zice azi, scrise pe piatră, sunt foarte rare. Așară de acelea ale orașului Câmpulung, date de Duca-Vodă județului sas de acolo, Andrea, pe care le-am publicat în altă parte (Iorga, Inscricții II) nu mai cunosc altele, decât pe acelea date de Matei Basarab Cărgoviștenilor pentru ușurarea vinăriciului, cum și următorul dat tot de el Piteștenilor, cari aveau vii în faimosul Dealul Piteștilor.

Scris, ca și celelalte, pe o cruce mare, — el

se află în poalele dealului Piteștilor, în locul numit *Târgul Dealului*, localitate în care de sute de ani călugării m-rii Câmpulung aveau exclusivul privilegiu, până în timpuri cu totul noi, de a ține un târg în fiecare Duminecă, târg azi strămutat în comuna Cărcinov:

ADECIA) EU ROBULŪ LUI DUMNEZEU ION MATEI BĂSIA)RABŪ VOIVOD ȘI DOMNŪ ȚĂRII RUMĂNEȘTI, VĂZĂND DUMNEME (SIC) PLĂNSOARE ACESTOR SĂRACI CARI AU VII ÎN DEALUL PITEȘTILOR, CĂ-I ASUPRISCU VIN(Ț)CERII DE NU LE IAU DE ÎN ZEAȚ VEAD(RE) I CUM AU FOST OBICEIUL DE ALȚI DOMNI BĂTRĂNI, CE (Ț)I ASUPRESCU DEI-L CE(F) MAI MULT; DE(CI) DUMNEME (SIC) M-AM M(I)LOSTIVIT DE AM PUS LEGĂTURĂ ÎN CEAST(Ă) SFINT(Ă) [CRUCE] CINE VA HI VINICEAR ORI (ÎN DOM)NIȚE MEA, ORI ÎN URMA DC(M)NIEI MEL(E), LA ALȚI DOMNI, ȘI VA CĂLCA ACEASTĂ TOCMEALĂ I NU VA LUJA DE ÎN ZEAȚ VEA(DRE) I ȘI DE VAS BANI 30 ȘI DE PLOC(ON) BANI 12 ȘI DE [PĂRPĂR?] [LA UNUL] CARIE VA VINDE VAS. SĂ DEA BAN(Ț) 12, —DE VA STRICA ACEASTĂ LEGĂTURĂ, ||||| SĂ HIE AFURISIT ȘI BLESTEMAT DE **BA** **AR** (= STĂPĂNUL) **X** **C** (=HRISTOS) ȘI DE 318 **OT** **GI** **LI** (ȘI SĂ FIE) CU IUDA I CU ARIE ÎN VEACI.

Anul trebuie să fie ca și la acel din Tărgoviște: 1635.

VIRG. DRĂGHICEANU

XIV.

Inscricțiile dela biserica din Popești-Vlașca.

Ca completare la articolul d-lui arh. I. D. Trajanescu, tipărit în fruntea acestui fascicul din Buletin, publicăm aci mai jos inscripțiile — o pisanie și două epitafe — ce se găsesc la biserica din Popești-Vlașca, fundație a lui Cârstea vel Vistier Popescul din timpul lui Constantin Vodă Brâncoveanu.

Pisania, pe care o dăm în reproducere pe pagina următoare, sună astfel:

„ĂCĂSTĂ SFNTĂ ȘI DUMNEZEIASCĂ BE SEARICĂ ZITU-SE-AU DEN TEMELIA EI || PĂNĂ SE-AU ISPRĂVIT DE TOTŪ, DE ROBUL LUI || DUMN[E]ZEU JUPAN CĂRSTEA VEL VISTIAR || ÎNTRU CINSTEA ȘI LAUDA SFNTII ȘI NEDESPĂRȚITII TROIȚI, ÎN ZILEL[E] PEA LUMINATULUI DOMNŪ IO COSTANDIN BĂSĂRAB VOEVOD || MȘT || SEPT. 30 DNI, LEAT 7198 (= 1689)“.

Cum vedem, biserica, sfârșită în anul dintâi al domniei lui Brâncoveanu, a trebuit să fie începută sub înaintașul acestuia, Șerban Vodă Cantacuzino. Așa se face că ctitorul a pus să se zugrăvească în tinda bisericii, pe peretele dela apus, deoparte și de alta a ușei de intrare: la dreapta — portretul lui Șerban